Listopad, Nr 11/2026 (288)

Informator
parafialny

Parafii Ewangelicko-Augsburskiej
w Słupsku

Chrystus wyzwolił nas, abyśmy w tej wolności żyli. Stójcie więc niezachwianie i nie poddawajcie się znowu pod jarzmo niewoli.
Ga 5,1

Parafia Ewangelicko-Augsburska w Słupsku

ul. Krzywa 1, 76-200 Słupsk

Kontakt: slupsk@luteranie.pl

tel.: 00 48 (0) 59 842 25 77

Nr konta: PL **25160014621816836860000001**

KOD SWIFT: PPABPLPK

Duchowny:

Proboszcz: ks. Wojciech Froehlich

e-mail: wojciech.froehlich@luteranie.pl

tel. 00 48 59 842 25 77, kom. 605 556 749

Adresy kościołów i kaplic:

Kościół Świętego Krzyża: Słupsk ul. Słowackiego 40

Kaplica w Lęborku: Lębork, ul. Wojska Polskiego 47

Strony internetowe:

www.slupsk.luteranie.pl • www.luteranie.pl

Zdjęcie na okładce: Arkadiusz Hofman

Korekta: Anna Froehlich

Słowo duszpasterza

Chrystus wyzwolił nas, abyśmy w tej wolności żyli. Stójcie więc niezachwianie i nie poddawajcie się znowu pod jarzmo niewoli.
Ga 5,1

ks. Wojciech Froehlich
proboszcz

Drodzy Czytelnicy!

Witam Was w kolejnym, listopadowym, numerze Informatora Parafialnego. W ostatnią niedzielę tego miesiąca będziemy przeżywać już początek adwentu, a w poprzedzającą ją niedzielę wspominać będziemy tych, których już wśród nas nie ma fizycznie, ale żyją nieprzerwanie w naszych wspomnieniach.

Czas późnej jesieni skłania nas do refleksji i kontemplowania schyłku ludzkiego życia. Potocznie mówimy o jesieni życia, która może być wielobarwna, lub zupełnie pozbawiona kolorów. Często z tym okresem związane są pojawiające się schorzenia, które ograniczają lub uniemożliwiają robienie tego, co jeszcze nie tak dawno przychodziło z łatwością i sprawiało radość. Czasami myśląc o starości sami czynimy się jej niewolnikami uznając, że czegoś już nie wypada, coś trzeba pozostawić młodszym itp. Jest jednak wiele takich rzeczy, które niezależnie od wieku i ograniczeń możemy robić i wręcz powinniśmy robić, żeby mieć motywację do życia.

Kiedy popatrzymy na życie z perspektywy wiary i chrześcijańskiego podejścia do bycia częścią Bożego planu, to na pewno powinniśmy usłyszeć te słowa, które napisał Paweł, a które są hasłem listopada. Słowa mówiące o wyzwoleniu i powołaniu do wolności. Każdy człowiek, niezależnie od wieku, ma prawo do wolności i swobody decydowania o sobie. Słowa Pawła traktują jednak wolność o wiele szerzej, bo mówią o wyzwoleniu człowieka z niewoli grzechu. To Boży Syn przez swoją śmierć i zmartwychwstanie dał nam dostęp do przestrzeni wolnej od wszystkiego, co może zabierać nam poczucie przynależności do Bożej rodziny. Trwajmy w tej wolności w każdym czasie naszego życia.

Z wdzięcznością za Was
i z błogosławieństwem
Wasz Duszpasterz

Bądźcie czujni.

Ks. Wojciech Froehlich

Proboszcz

Nie ma potrzeby, bracia, pisać wam o dniach i godzinach. Sami bowiem dokładnie wiecie, że dzień Pana nadejdzie jak złodziej w nocy. Gdy będą mówić: Pokój i bezpieczeństwo, wtedy niespodziewanie, jak bóle porodowe na kobietę ciężarną, przyjdzie na nich zagłada i nie uciekną. Wy, bracia, jednak nie przebywacie w ciemności, aby ten dzień zaskoczył was jak złodziej. Wy wszyscy bowiem jesteście synami światłości i synami dnia, a nie nocy ani ciemności. Nie śpijmy więc jak inni, ale czuwajmy i bądźmy trzeźwi. Ci przecież, którzy śpią, w nocy śpią, a ci, którzy się upijają, w nocy się upijają. My zaś, którzy należymy do dnia, bądźmy trzeźwi. Przywdziejmy pancerz wiary i miłości oraz hełm, którym jest nadzieja zbawienia. Nie przeznaczył nas bowiem Bóg nie na gniew, lecz na to, abyśmy osiągnęli zbawienie przez naszego Pana Jezusa Chrystusa, który za nas umarł po to, abyśmy czy czuwamy, czy śpimy, razem z Nim żyli. Dlatego zachęcajcie jedni drugich i budujcie się nawzajem, jak to zresztą czynicie.

1 Tes 5,1-11

Umiłowani w Chrystusie!

Powoli zbliżamy się do końca roku kościelnego. Tego typu zakończenia, przejścia do jakiegoś kolejnego etapu skłaniają do podsumowań. Najczęściej robimy to na przełomie roku kalendarzowego ale myślę, że przeżywanie końca roku kościelnego jest jak najbardziej odpowiednim czasem do

poczynienia „rachunków", które jeśli ktoś chce możemy nazwać rachunkami sumienia.

Tematyka, która spaja trzy ostatnie niedziele roku kościelnego związana jest z wiecznością, wspominaniem tych, którzy odeszli, ale także refleksją nad przemijaniem człowieka i sensem życia. To ważne tematy, choć przez wielu traktowane z dystansem, bo przecież tak trudno o tych sprawach mówić, chociażby dlatego, że związane są one z bardzo daleko idącym przeświadczeniem, że dotykają sfery nadprzyrodzonej, głęboko zakorzenionej w wierze i zaufaniu do Boga. Wychodzą, jak zresztą cała sfera wiary, poza krąg naszego doświadczenia.

Mówiąc o wieczności dotykamy sfery sacrum, a więc świętości do jakiej Bóg powołał człowieka, kiedy tchnął w niego dech życia. Człowiek nie został stworzony do grzechu, ale do świętości właśnie, ponieważ Bóg stworzył go na swój obraz i swoje podobieństwo. Człowiek tym samym nie jest tożsamy z Bogiem, ale jest do Niego podobny, a przynajmniej na początku był do Niego podobny, jednak grzech zrobił swoje… niestety.

Jak zatem podchodzić do tych spraw, które z jednej strony są tak oczywiste i dotyczą każdego z nas, bo przecież każdy kiedyś stanie przed sądem Chrystusowym, jak pisze ap. Paweł 2 Kor 5,10, a z drugiej strony budzą nasz lęk, bo nie wiemy, jak to będzie, a my przecież lubimy wiedzieć, nie lubimy być zaskakiwani, szczególnie jeśli idzie o sprawy ważne. Niespodzianki są dobre, ale może nie w tak istotnych kwestiach.

Nikt z nas nie wie, jak to będzie, dlatego apostoł Paweł w 1. Liście do Tesaloniczan, silny akcent kładzie na czujność. Dzień ostateczny nastanie niespodziewanie, więc najlepszym sposobem na to, by nie być zaskoczonym jest być gotowym. To tak jak w życiu. By nie zostać zaskoczonym jakąś kartkówką w szkole, trzeba być przygotowanym na każde zajęcia, by nie zostać zaskoczonym wizytą gości, dobrze jest utrzymywać stale porządek.

Ja czasami mam takie myśli, że jakby mi się coś nagle stało, to są rzeczy, które nie są zakończone, nie są rozliczone, gdzieś w dokumentach nie wszystko jest tak poukładane jak bym tego chciał, bo brak czasu, bo zawsze jest coś ważniejszego… i przychodzi taka myśl: Co sobie pomyślą o mnie, ci którzy będą przejmować moje biuro… miał tak dobrą opinię, a to nie zrobione, to rozgrzebane… tu brak jakiegoś podpisu… itd. To powoduje, że czuję się niezbyt komfortowo, ale czy w życiu naprawdę chodzi wyłącznie o to, aby mieć wszystko posprzątane, poukładane w segregatorach, porozliczane i złożone dwa podpisy na każdym dokumencie, jak tego wymaga prawo kościelne…? Oczywiście to ułatwia, ale czy w tym jest sens naszego życia, chrześcijańskiego życia? Czy dbając o uporządkowanie naszego ziemskiego bytu, nie zaniedbujemy myślenia o byciu gotowymi na spo-

tkanie z Bogiem, po tej drugiej stronie?

Jak odnajduje się w tym wszystkim chrześcijanin albo jak powinien się odnajdywać? Będziemy mieli na ten temat na pewno bardzo różne zdania, wyrobione opinie czy poglądy. Musimy mieć jednak świadomość, że Bóg daje czas. Nie wiemy ile tego czasu jest. Niektórzy próbują w sytuacji pandemii, zmian klimatycznych, politycznych decyzji, społecznego poczucia niesprawiedliwości, podziałów

które niejednokrotnie dzielą rodziny i rozrywają przyjaźnie, odnajdywać znaki nadchodzącego końca. Czy to rzeczywiście jest ostrzeżenie i ponaglenie do tego by być gotowym, tego nie wiem. Może dla kogoś tak, bo potrzebuje takiego wyraźnego bodźca, aby zastanowić się nad sensem wiary w Boga, czy też podjąć decyzję o Jego negacji.

W ostatnich latach jest wiele doniesień o tym, że ludzie odchodzą od kościoła, co nie zawsze oznacza odejście od wiary w Boga. To skądinąd zasłużone zniechęcenie do kościelnej instytucji jest bardzo mocno podkreślane w mediach. Ale są także sytuacje, o których nie usłyszymy w środkach masowego przekazu, a które wskazują na to, że wielu ludzi właśnie w okolicznościach niepewności jutra odnajduje sens wiary i przychodzi do Boga lub do Niego powraca. Nie ma niewłaściwego czasu na budowanie relacji z Bogiem. On jest dla nas i jest na nas otwarty bez względu na okoliczności w jakich w danym momencie się znajdujemy.

Słowa apostoła Pawła mówią z jednej strony o gotowości w jakiej powinien znajdywać się człowiek wierzący w Boga, ale mówią także o tym, że Bóg troszczy się o tych, którzy należą do Niego. Każdy świadomy swojej wiary chrześcijanin powinien mieć na uwadze i w pamięci słowa *wszyscy jesteście synami światłości i synami dnia, a nie nocy i ciemności […] przywdziejcie zatem pancerz wiary i miłości oraz hełm, którym jest nadzieja zbawienia*.

Nie odważyłbym się na szafowanie znaczeniem tego, co nazywamy znakami czasów, ale jestem przekonany, że może dla kogoś jest to właśnie ten czas, w którym odnajdzie sens wiary i będzie mógł powiedzieć, że to był rok lepszy od poprzednich, bo odnalazł Chrystusa, który za niego umarł, aby mógł razem z Nim żyć.

To jest tak naprawdę cała istota chrześcijaństwa – wiara w Tego, który umarł, aby dać życie. Także tobie. Amen.

ŚLADEM GWIAZDY Z HERRNHUT

Zapraszamy na wycieczkę parafialną w *Roku Przebudzenia*

27-30 maja 2027

- zwiedzimy Budziszyn, Drezno, Herrnhut oraz Park Mużakowski (UNESCO)
- poznamy historię herrnhuckiej gwiazdy oraz przewodnika biblijnego *Z Biblią na co dzień* w miejscu ich pochodzenia weźmiemy udział w warsztatach i w koncercie w Faruenkirche w Dreźnie.

koszt 1000,00 PLN +160 EURO
+ 60 EURO (wstępy)

cena obejmuje :
3 noclegi, 3 śniadania i 1 obiadokolację, transport, opiekę pilota, ubezpieczenia KL,CP,NNW, składkę na TFG/TFP

+48 605 556 749 - informacje i zapisy

Słupsk i Pomorze Środkowe, to obszar, którego mieszkańcy są przywiązani do przestrzegania prawd biblijnych, ale i otwarci na nowinki religijne. Początki Reformacji na terenie miasta datuje się na 1517 r., kiedy to doszło do poważnego sporu z miejscowym duchowieństwem w sprawach podatkowych. Szerzenie podglądów Lutra zaowocowało przyjęciem luteranizmu przez słupszczan w 1525 r.

Po oficjalnym wprowadzeniu Reformacji Słupsk stał się miejscem pierwszej wizytacji kościelnej kierowanej przez J. Bugenhagena. Tutaj też siedzibę miała jedna z trzech superintendentur generalnych Pomorza.

Wiek XVIII obrodził aktywnością pietystów, którzy stworzyli jeden z najaktywniejszych na Pomorzu ośrodków tego ruchu. Istotną rolę w ruchu pietystycznym odgrywali duszpasterze z powiatu słupskiego. Jeden z nich P. Schimansky był herrnhutystą.

W XIX w. przychylność mieszkańców wobec nowinek religijnych oraz silne przywiązanie do prawd biblijnych, pozwoliły na działalność na tym terenie postaci znaczących w dziewiętnastowiecznym przebudzeniu religijnym, takich jak filozof F. Schleiermacher, czy kompozytor G. Knak.

W latach trzydziestych i czterdziestych XX w. na terenie Pomorza Środkowego w Kościele ewangelickim ścierały się wpływy faszystów i ich przeciwników. W opozycji wobec biskupów K. Thoma i L. Müllera działało wielu członków Kościoła Wyznającego, w tym m.in. D. Bonhoeffer.

W Informatorze Parafialnym prezentujemy miejsca i osoby ważne dla dziejów pomorskiego ewangelicyzmu.

OSIEKI LĘBORSKIE cz II

Duchowni luterańscy

Proboszcz parafii ewangelickiej na Pomorzu w XIX i na początku XX wieku miał za zadanie nie tylko spełniać obowiązki duszpasterskie związane z nabożeństwami kościelnymi – do niego należało też rozpatrywanie i opracowywanie wszelkich formalności urzędowych, które później przydzielono urzędowi stanu cywilnego. Dodatkowym, bardzo czasochłonnym obowiązkiem księdza był nadzór nad szkołami, które znajdowały się w granicach jego parafii. Osiecki pastor Kuhlo w każdą pierwszą środę miesiąca organizował na plebanii w Osiekach „konferencje" z nauczycielami z terenu parafii. Natomiast wiosną przeprowadzał we wszystkich szkołach „wizytacje wielkanocne". Wyniki takich hospitacji trafiały w corocznym raporcie do władz państwowych. Ponadto proboszcz musiał brać udział w konferencjach kościelnych, odwiedzać chorych i umierających, odprawiać ceremonie pogrzebowe. Na pieszo lub zaprzęgiem konnym musiał dotrzeć o każdej porze roku do bliżej i dalej położonych wsi.

Do 1870 r. wyłącznym wynagrodzeniem duchownego były datki w naturze od parafian – najczęściej w postaci płodów rolnych (żyto, jęczmień, owies, siano, len, żywe bądź ubite gęsi, jajka), domowych wyrobów (kiełbasa, masło, chleb), ale i także wykonywanie niektórych prac na rzecz parafii oraz plebanii – szczególnie pomoc na gospodarstwie. Chrzest kosztował np. 2 marki, ale ich ksiądz prawie nigdy nie otrzymywał, gdyż utarło się, że za chrzest odpłacano się 2 funtami masła. Datki pieniężne były bardzo mile widziane, ale były one naprawdę rzadkim wyjątkiem. Większe ofiary pieniężne składali właściciele okolicznych majątków, oni też od czasu do czasu fundowali wyposażenie dla kościoła.

Wizytacja generalna parafii w Osiekach (1927)

W niedzielę odbywały się dwa nabożeństwa: przed południem kazanie, a po południu modlitwy wieczorne i nauka religii dla dzieci.

Od 1817 roku króla Fry-

deryk III wprowadził zmiany: „Nabożeństwo w każdą niedzielę o godz. 10:00. Nabożeństwa popołudniowe tylko wtedy, o ile czas i inne okoliczności na to pozwolą. Komunia święta co dwa tygodnie. Spowiedź bezpośrednio przed kazaniem jako wspólne wyznanie grzechów. Chrzest na zakończenie nabożeństwa. Małe dzieci do sakramentu chrztu zaraz po urodzeniu (aby umierało jak najmniej nieochrzczonych). Udzielanie ślubów wyłącznie w dni świąteczne. Każda wieś musiała posiadać własny cmentarz, przemowy rodziny przy grobie zanim zjawi się duchowny. Nauki konfirmacyjne nieprzerwanie w okresie lata i zimy. Komunia dla przystępujących do konfirmacji w pierwszą niedzielę po uroczystości".

Proboszczami Parafii luterańskiej w Osiekach Lęborskich byli kolejno: ks. Michael Qandt (1553-58 – siedzibę miał w Słuchowie), ks. Valentinus Labischus, ks. Albert Czetmar (wyświęcony na księdza katolickiego w Poznaniu, przeszedł na luteranizm i został sprowadzony przez superintendenta Jakuba Hogensee ze Słupsk do Osieka), ks. Georg Andrea (1636), ks. Johann Hankocius, ks. Tobias Hankocius, ks. Constantin Heineccius (1690 -1730), ks. Johan Böhm (1730-53), ks. Christian Schmidt (1754-82), ks. Christian Aegidius Notzoll (1783-1822), ks. Ernst Johann Heinrich Häsner (1825-31), ks. Johann Traugott Zuthner (1832-53), ks. August Kuhlo (1854-86), ks. Friedrich Adolf Sydow (1887-1930), ks. Franz Trautmann (1935-45).

Cmentarze parafialne

W Osiekach na cmentarzu przykościelnym chowano zmarłych do 1834 roku. W tym samym roku każda wioska w parafii otrzymała niewielki obszar na własny cmentarz – najczęściej znajdował się on poza wsią w lasku, lub na niewielkim wzniesieniu, które obsadzono drzewami. W Osiekach działkę na nowy cmentarz wyznaczono we wsi w bezpośrednim sąsiedztwie kuźni, po prawej stronie drogi do Lublewa – zakupiono ją od von Köllera. Użytkowano go do 1945 roku, a po wojnie porzucono i zatarto.

Kaplica cmentarna w Osiekach (2021)

W Choczewie jedynym własnym miejscem o charakterze religijnym dla ewangelików była cmentarz. Po wojnie teren zniwelowano. W 1957 r. na dawnej nekropolii poświęcono kaplicę rzymskokatolicką, a w latach 1983-89 wzniesiono kościół. Z dawnego cmentarza zostały kamienne obramowania mogił i fragmenty granitowych nagrobków z inskrypcjami

Dwujęzyczny postument na cmentarzu w Choczewie

oraz kamienny postument z dwujęzyczną, niemiecko-polską tablicą o treści: „W dowód pamięci naszym zmarłym do 1945 r. z Choczewa i okolic. Spoczywajcie w pokoju".

Miejsce na cmentarz ewangelicki w Jackowie wyznaczono w 1834 roku zaledwie 600 metrów od wsi i ogrodzono je kamieniami polnymi. Po lewej i po prawej stronie chowano mieszkańców wsi, a na wprost wejścia, w otoczeniu świerków, urządzono kwaterę rodziny Fließbach, właścicieli folwarku. Cała nekropolia została zdewastowana. W XXI w. teren oczyszczono z zarośli i ustawiono kamień pamiątkowy, a podczas prac odnaleziono kilka tablic, niektóre mocno potłuczone.

Niewielki cmentarz parafialny w Kierzkowie powstał przy drodze gruntowej do Biebrowa, data założenia nekropolii nie jest znana.

Cmentarz w Kopalinie powstał najprawdopodobniej na początku XX wieku, po podziale majątku w Lubiatowie. Miejsce zachowało się w złym stanie. Resztki nielicznych tumb są przemieszczone i połamane, nagrobki i kamienie z rozbitych mogił porasta świerkowy młodnik i gruba warstwa mchu, przez co nie da się jednoznacznie wytyczyć ani granic, ani wymiarów cmentarza. Najwięcej szkód przyniosło sąsiedztwo powojennego cmentarza katolickiego: układ mogił z lat pięćdziesiątych i sześćdziesiątych XX wieku oraz pomiary w terenie wskazują, że obie nekropolie niegdyś bezpośrednio do siebie przylegały, a dziś dzieli je około 20 metrów. Zachował się między innymi nagrobek w kształcie pnia drzewa oraz słupek ogrodzeniowy, którego wykonanie wskazuje na pocz. XX w.

Cmentarz w Lubiatowie założono w lesie przy drodze wiodącej z Kopalina na Osieki Lęborskie. Chowano tu zmarłych z obu sąsiednich wsi — z Lubiatowa i z Kopalina — dopóki po

podziale majątku lubiatowskiego Kopalino nie założyło na początku XX w. własnego. Założenie ma plan prostokąta i obwiedzione jest dobrze zachowanym wałem kamienno-ziemnym. W latach osiemdziesiątych XX w. naliczono tu 7 nagrobków wolnostojących oraz 29 mogił ziemnych i umocnionych. Dziś zostały relikty kilku grobów i żeliwne krzyże z nazwiskami osób pochowanych w 2 poł. XIX i na początku XX w. Przy wejściu ustawiono współcześnie głaz z sentencją biblijną, a obok tablicę informacyjną.
Po ewangelickiej wspólnocie w Lublewie Lęborskim pozostał wiejski cmentarz, który karta ewidencyjna datuje na 2 poł. XIX w. Cmentarz jest dziś nieczynny i zarośnięty.

Dziewiętnastowieczny cmentarz w Żelaznie znajduje się na niewielkim wzniesieniu po prawej stronie drogi na Kostkowo. Z ulicy widać zrujnowaną kapliczkę von Milczewskich. Teren nekropolii jest nieogrodzony, a jego obszar wyznacza wzniesienie. W osobnej kwaterze pochowani są uczestnicy I wojny światowej oraz członkowie rodów szlacheckich: Milczewski i von Kolz. Na terenie cmentarza zachowały się nagrobki oraz kamienie nagrobne.

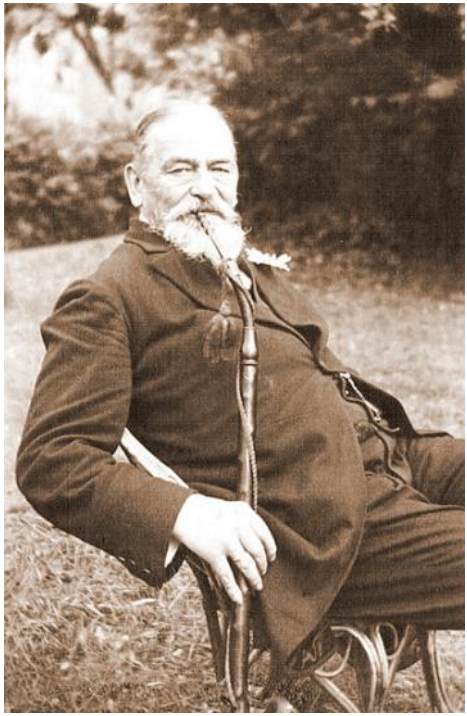

Hans Adolf Julius von Bülow (*27 II 1816 - † 9 XII 1897), pruski generał artylerii; s. właściciela ziemskiego Wernera von Bülow (*1778 - † 1849) i jego żony Julie, z domu von Hodenberg (*1792 - † 1864); kadet w Kulm i Berlinie, 5 VIII 1833 podporucznik Gwardii Artylerii, 1834/35 United Artillery and Engineering School, od 1841 adiutant departamentu, 2 V 1844 porucznik, 1 VI 1858 major, 5 XI 1859 dowódca departamentu twierdzy w 6. Pułku Artylerii, 18 X 1861 podpułkownik, 15 III 1862 – 24 VI 1864 dowódca Pierwszej Dywizji, następnie dowódca 7. pułku artylerii polowej Westfalii, 18 VI 1865 pułkownik, 1866 w wojnie przeciwko Austrii udział w bitwach pod Münchengrätz oraz bitwie pod Königgrätz jako dowódca artylerii rezerwowej VII Korpusu Armijnego, odznaczony Orderem Korony III z Mieczami, 14 I 1868 dowódca 3. Brygady Artylerii Polowej, 1870/71 w wojnie francu-

sko-niemieckiej generał major i dowódca artylerii III Korpusu Armijnego, udział w bitwach pod Spichern, Mars-la-Tour, Gravelotte, Noisseville, Beaune-la-Rolande, Orleans i Le Mans oraz w oblężeniach Metz i Paryża, oprócz obu klas Krzyża Żelaznego, otrzymał także Order Pour le Mérite, 21 IX 1871 po zawarciu traktatu pokojowego dowódca Gwardii Artylerii, 3 II 1872 służba w Generalnym Inspektoracie Artylerii, 23 I 1873 inspektor 2. Inspekcji Artylerii, IX 1873 generał porucznik, otrzymał Order Żelaznej Korony I klasy, Order Orła Czerwonego I klasy z liśćmi dębu oraz Wielki Krzyż Orderu Albrechta, 6 XI 1879 Inspektor Generalny Artylerii, 12 XII 1882 generał piechoty z ustawową emeryturą, 16 VIII 1895 z okazji 25. rocznicy bitwy pod Mars-la-Tour, cesarz Wilhelm II nadał oficjalny tytuł generała artylerii; 19 IV 1847 we Wrocławiu ślub z Rosą Marie Henriette von Schlieben (*1827 - † 1876), ich córka Anna (*1862 - † 1948) w 1883 poślubiła hodowcę roślin Ferdinanda von Lochowa (*1849 - † 1924).

Richard Kuhlo (*1850 Osieki Lęborskie - † 21 IV 1923 Norymberga), niemiecki przedsiębiorca, który od 1875 roku pełnił funkcję dyrektora handlowego fabryki maszyn J. A. Hilpert w Norymberdze, od 1889 roku kierował korporacją AMAG-Hilpert-Pegnitzhütte jako dyrektor generalny, a w 1919 roku przeszedł do rady nadzorczej swojej firmy; syn ks. Augusta Kuhlo, od 1876 ewangelickiego proboszcza w Osiekach Lęborskich i Clary zd. Schröder, córki przedsiębiorcy górniczego, jego brat Ernst Kuhlo stał się ważnym przedsiębiorcą jak on; Wynalazca „rury Kuhlo"; 1874 księgowy w firmie J. A. Hilpert, 1875 poślubił córkę założyciela firmy Johanna Andreasa Hilperta († 1873), 1889 firma została przekształcona w spółkę akcyjną i 38-latek przejął zarządzanie firmą jako jedyny członek zarządu i dyrektor generalny, był Królewskim Radcą Bawarskim ds. Handlu, przez 29 lat pełnił funkcję członka zarządu, a przez kolejne cztery lata – aż do śmierci – zasiadał w radzie nadzorczej firmy, był jednym z pierwszych pionierów stowarzyszeń pracodawców i zdecydowanym przeciwnikiem związków zawodowych, których traktowanie jako partnera negocjacyjnego nie pasowało do jego światopoglądu; syn Alfred Kuhlo (*1876 - † 1931) doktor prawa.

ks. Emil Sydow (*13 VIII 1858 Wetzenow - † 30 XII 1930 Osieki Lęborskie), duchowny ewangelicki; nauka w szkole powszechnej w Pasewalku, gimnazjum w Chojnie, szkoła średnia w Anklam, studia teologiczne w Berlinie, jednoroczna służba wojskowa w berlińskim Alexander-Garde-Regiment; nauczyciel domowy i kaznodzieja pomocniczy, ordynacja 20 III 1887 w Osiekach, po wybuchu I wojny światowej zgłosił się na ochotnika do wojska, ale ze względu na wiek nie został przyjęty, przez cały okres wojny – o 6:00 rano lub po za-

nych gwarą „Schnickschnack”; 1900-03 wybudował kościół filialny w Wierzchucinie; niezależnie od pogody odwiedzał chorych w najdalszych zakątkach parafii, przygotowywał dzieci do konfirmacji, nie uznawał zmęczenia i niepunktualności, w wieku 66 lat z 25-funtowym plecakiem na plecach pokonał pieszo odcinek z Osiek do Lęborka w 6 godzin i 7 minut; 24 III 1887 poślubił Elwinę Kretzschmer (*6 V 1861), nie mieli potomstwa, przybrana córka Lotte wyszła za mąż za Brunnera z Choczewa, który prowadził kancelarię podatkową; do 1914 pastorostwo sami uprawiali swoje gospodarstwo rolne, hodowali konie, krowy, świnie, kozy, drób i gołębie (hobby pastora); III 1927 obchodzono w Osiekach potrójną uroczystość: 40 rocznicę ślubu, 40 -lecie pracy duszpasterskiej oraz 40 lat pobytu w Osiekach, o czym pisała miejscowa prasa, zanim w Osiekach wybudowano klub, mieszkańcy wsi

kończeniu pracy – w różnych miejscach parafii organizował wspólne modlitwy za żołnierzy na froncie, zastępca szefa związku wojennego, członek lęborskiego związku weteranów, autor wielu artykułów na temat historii kościelnej w periodyku „Lauenburger Heimatkalender” oraz w gazecie „Lauenburger Zeitung”, autor zbioru humorystycznych opowiadań napisa-

ze wszystkimi potrzebami kierowali się na plebanię, w 1925 roku utworzono koło gospodyń wiejskich, któremu przewodziła pastorowa, mieszkanki zbierały się w pomieszczeniu na plebanii, otrzymywały praktyczne wskazówki dot. prowadzenia gospodarstwa domowego, uczyły się robótek ręcznych, organizowały uroczystości wiejskie, itp., Elwine udzielała bezpłatnie lekcji gry na pianinie; w ostatnich latach życia proboszcz - pomimo kłopotów ze słuchem - do końca odprawiał nabożeństwa (żona przez małą trąbkę podpowiadała mu, kiedy ma podejść do ołtarza, czytać liturgię, głosić kazanie, itd.), nauczył się czytać z ruchu ust.

Jan Wild

O tym, co za nami

Młodzieżowe spotkanie w Ministerstwie Rozrywki

W ramach tegorocznych spotkań młodzieży wybraliśmy się na kręgle do

Słupskiego Ministerstwa Rozrywki. Nieco inne niż zwykle wspólne spędzenie czasu pozwoliło nam się lepiej poznać i trochę porywalizować na torze. Zapraszamy na kolejne różne wydarzenia dla młodzieży, m. in. na Diecezjalny Zjazd Młodzieży do Bydgoszczy (plakat str. 29)

Śniadanie dla kobiet

3. października w Toruniu odbyło się Diecezjalne Śniadanie dla Kobiet, w którym uczestniczyło 6 delegatek ze Słupska. Spotkanie rozpoczęło się modlitwą w kościele poprowadzoną przez bpa Marcin Hintza, po czym nastąpił w Sali Mieszczańskiej uczestnicy spożyli posiłek. Po tej części panie wzięły udział w warsztatach „Ciało - skrócona wersja obsługi" prowadzo-

nych przez Cieszkę Żółtko. Kolejne DŚK zaplanowane jest na 2027 rok a odbędzie się w Sopocie.

Wiata

Na terenie ogrodu Słupskiego Centrum Diakonii i Dialogu została postawiona wiata ogrodowa, która będzie służyć podczas spotkań i pikników rodzinnych za schronienie przed słońcem lub deszczem. Projekt jest ostatnim etapem zadania, pn. *Ekologiczny Ogród Wypoczynku* na które otrzymaliśmy dofinansowanie od naszego Partnerskiego Kościoła Północnych Niemiec. W ramach tego zadania zostały powiększone przestrzenie brukowania wokół budynku, w tym podłoga we wiacie, wymienione ogrodzenie frontowe, zakupione zbiorniki na deszczówkę oraz kompostownik, wybudowane grządki wyniesione do warzyw, oraz wykonane drobne nasadzenia. Całość projektu ma na celu uczynić ogród przy SCDiD bardziej użytecznym i przyjaznym.

Nagroda Diakonii

W Warszawie 10. października odbyła się uroczysta Gala Ubi Caritas, podczas której Diakonia Polska wręczyła statuetki Nagrody Diakonii Polskiej Miłosierny Samarytanin 2026. W tym roku wyróżnione zostały osoby z Polski, ze Szwecji - Diecezja Uppsalska, Fun-

dacja Diakonijna Samaritterhemmet w Uppsali, oraz diakon Roland Henriksson i diakon Astrid Bergfors, z Danii małżeństwo diakonów Conny i Svend-Aage Hjelm i Niemiec - Frauenarbeit GAW. Wśród nagrodzonych znaleźli się bp. Ryszard Bogusz, wieloletni Prezes Diakonii Polskiej, Ruta Błaszczyk z PEA w Pszczynie oraz Krystyna Laskowska z Krakowa. Dyrektor Generalna Wanda Falk oraz bp Ryszard Bogusz podziękowali dyrektorom Diakonii Diecezjalnych za zaangażowanie w działania diakonijne i koordynację na ternie poszczególnych diecezji KEA. Z Diecezji Pomorsko Wielkopolskiej podziękowanie otrzymał ks. Wojciech Froehlich. W 2027 roku zarówno Dyrektor generalna Wanda Falk jak i Prezes Diakonii Polskiej bp Ryszard Bogusz przechodzą w stan spoczynku. Z racji tego dyrektorzy diakonii diecezjalnych podziękowali pani Wandzie Falk za wieloletnią oddaną pracę i służbę na rzecz bliźniego.

Podczas Gali swoje nagrody wręczyli także Caritas Polska z Kościoła Rzymskokatolickiego oraz Eleos Kościoła Prawosławnego. Uroczystość odbyła się w Cerkwi Hagia Sophia w Warszawie.

Konferencja Diakonijna w Koszalinie

W dniach 12-14 października w Koszalinie odbyła się Międzynarodowa Konferencja dotycząca spraw społecznych, która jest owocem współpracy Parafii Ewangelickich w Słupsku i Koszalinie z Pommerscher Diakoniverein z Greifswaldu. W spotkaniu oprócz przedstawicieli obu Parafii udział wzięli przedstawiciele lokalnych władz samorządowych oraz instytucji pomocowych. Słupsk reprezentowali m im. Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie Marcin

Treder oraz pracownicy Ośrodka. Tematyka spotkanie oscylowała wokół zmian demograficznych oraz możliwości i wizji ich rozwiązywania.

Koncert Muzyczne wieczory

14. października o godz. 19.00 odbył się kolejny koncert z cyklu Muzyczne wieczory w kościele ewangelickim dofinansowanym ze środków Miasta Słupska. Tym razem motywem koncertu była muzyka ze Śląska, czyli kompozytorów związanych ze Śląskiem (głównie Dolnym). Śląskości temu koncertowi dodał bez wątpienia instrument, który znajduje się w naszym kościele, a pochodzi ze Świdnicy z warsztatu organmistrzowskiego Schlag&Soehne opus 444. Koncert wykonał prof. Maciej Babnis z Uniwersytetu Pomorskiego. Na piąty (ostatni) koncert w tym roku zapraszamy 11.11. o godzinie 17.00.

Sprzątanie na Traugutta

W sobotę 17. października grupa parafian i sympatyków chętnych do prac porządkowych spotkała się w naszym Centrum w celu przeprowadzenia jesiennych prac porządkowych. Dzięki zaangażowaniu kilkunastu osób udało się wykonać wiele prac zarówno wewnątrz budynku (mycie okien, podłóg, łazienek itp.) jak i na zewnątrz (przycinanie krzewów, grabienie liści i trawy). W przerwie był grill, kiełbaski i ciepła herbata w nowej altanie. Wszystkim zaangażowanym serdecznie dziękujemy

za włożoną pracę i zaangażowanie.

Ewaluacja SOM

26. października w SCDiD odbyło się posiedzenie zespołu ewaluacyjnego ds. Standardów Ochrony Małoletnich. Po dwóch latach od wprowadzenia dokumentu przepisy z mocy prawa muszą podlegać ewaluacji. Zespół w składzie Elżbieta Greinke, Tomasz Sulewski oraz proboszcz ks. Wojciech Froehlich dokonali przeglądu dokumentów i spisali odpowiedni protokół z posiedzenia. Treść Standardów Ochrony Małoletnich w Parafii umieszczona jest na stronie Parafii w zakładce Standardy Ochrony Małoletnich.

Wizyta partnerów KEA

We wtorkowe popołudnie 27. października w Słupskim Centrum Diakonii i Dialogu odbyło się spotkanie - wizyta, władz Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP oraz przedstawicieli kościołów partnerskich z Niemiec. Goście wysłuchali krótkiego rysu historycznego o słupskich luteranach, który przedstawił Jan Wild, kurator Parafii w Słupsku, a następnie prezentacji o teraźniejszości i planach na przyszłość, którą zaprezentował ks. Wojciech Froehlich. W skład polskiej delegacji wchodzili bp Jerzy Samiec (KEA) bp Semko Koroza (KER) dyr. Ewa Śliwka (dyrektor kancelarii Konsystorza) Anna Wrzesińska (referentka ds. kontaktów międzynarodowych KEA) ks. Janusz Staszczak (radca Diecezji PW). Wśród gości z Niemiec byli: ks. Enno Haaks, Sekretarz Generalny Gustaw Adolf Werk, ks. Vlado Kmec, Kościół Ewangelicki Berlina Brandenburgii Śląskich Gór-

nych Łużyc, Annika Huneke, Kościół Ewangelicki w Westfalii, Thomas Kraft, Kościół Ewangelicki w Nadrenii oraz Helena Radisch, Kościół Ewangelicko-Luterański w Saksonii. Goście mieli okazję zwiedzić budynek Słupskiego Centrum Diakonii i Dialogu oraz dowiedzieć się o działalności SCDiD.

Reformacyjne ciasteczka

Podczas czwartkowego spotkania (29.10) Kobiety w Akcji i nie tylko

przygotowały reformacyjne ciastka, które były rozdawane uczestnikom nabożeństwa 31. października po nabożeństwie. Dziękujemy za inicjatywę i wykonanie.

Nabożeństwo reformacyjne i spotkanie w Herbaciarni

Od szeregu lat po reformacyjnym nabożeństwie 31. października, które w tym roku zgromadziło sporą liczbę naszych parafian, spotykamy się w słupskiej herbaciarni (Spichlerz Richtera) na reformacyjnych pogaduchach. Również i tu spotkaliśmy się z dużym zainteresowaniem i zajęliśmy prawie pół lokalu :). Miła atmosfera, dobra herbata, czy co tam kto zamówił, wpłynęły na to, że nie chciało się wracać do domu.

Zwiastun EWANGELICKI

- Czasopismo prezentujące ewangelickie spojrzenie na świat.
- Co dwa tygodnie przygotowujemy dla czytelników artykuły, które:
  - budują wiarę, nadzieję i miłość,
  - informują o bieżących wydarzeniach w naszym Kościele w kraju i za granicą.

Wybierz dla siebie prenumeratę:

www.ksiegarnia.augustana.pl

PRENUMERATA PAPIEROWA

1. Prenumerata parafialna:
opłać prenumeratę papierową w swojej parafii, gdzie będziesz odbierać każdy numer
• **120 zł/półroczna** • **240 zł/roczna**

2. Prenumerata indywidualna:
prenumerata papierowa, wysyłana pocztą
• **170 zł/półroczna** • **340 zł/roczna**

PRENUMERATA CYFROWA

3. Prenumerata cyfrowa:
https://zwiastun.pl/sklep/
dostępna w komputerze, tablecie, telefonie
• **85 zł/półroczna** • **170 zł/roczna**

Masz pytania? Skontaktuj się z nami:

ksiegarnia@augustana.pl **798 280 775**

jesień
muzyczne wieczory
w kościele ewangelickim
2026
14 PAŹDZIERNIKA | GODZINA 19.00
MUZYKA ŚLĄSKA NA ŚLĄSKICH ORGANACH
MACIEJ BABNIS | SŁUPSK/GDAŃSK
11 LISTOPADA | GODZINA 17.00
KONCERT Z OKAZJI ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI
MICHAŁ MARKUSZEWSKI | WARSZAWA
kościół ewangelicki
Słupsk | ul. Słowackiego 40
PROJEKT DOFINANSOWANY PRZEZ MIASTO SŁUPSK | WSTĘP WOLNY
Słupsk

RV 589
Gloria
Antonio Vivaldi
Wykonawcy:
Słupski Zespół Wokalny,
Koszalińska Orkiestra Kameralna
22 listopada, 19:00
Kościół Ewangelicko-Augsburski
w Słupsku, ul. Słowackiego 40
WSTĘP WOLNY • KONCERT DOFINANSOWANY PRZEZ MIASTO SŁUPSK
Podczas koncertu prowadzona będzie zbiórka charytatywna
na rzecz Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta w Słupsku
TOWARZYSTWO POMOCY im. św. BRATA ALBERTA
KOŁO SŁUPSKIE
SZW
SŁUPSKI
ZESPÓŁ
WOKALNY
PARAFIA
EWANGELICKO-AUGSBURSKA
W SŁUPSKU
Słupsk

Co nam w duszy gra

Na tych stronach Informatora Parafialnego publikowane będą artykuły, informacje, ciekawostki, recenzje i inne teksty przygotowane przez szersze grono autorek/autorów z naszej Parafii. Wraz z grupą *Kobiety w Akcji* zapraszamy do redagowania tekstów dotyczących Waszych zainteresowań związanych z wiarą, kościołem, wspólnotą, czy też Waszym doświadczaniem Boga i Jego stworzenia, którymi chcielibyście się podzielić z czytelnikami Informatora Parafialnego. Materiały do kolejnego numeru przyjmujemy do każdego 20-go dnia poprzedniego miesiąca. Zapraszamy do systematycznej współpracy!

Matka Natura

Ziarno
drobina mała
przez wiatr niesiona
w dłoniach tulona
by się nie bała
Ziemia
łono matczyne
oddaje w trudzie
w narodzin cudzie
życie jedyne
Woda
Boża chrzcielnica
obmywa z grzechu
by piękna w duchu
rosła winnica
Światłość
tuli z czułością
do serca Swego
wypełnionego
Bożą miłością

A. Lis

Monarchia i Kościół w Szwecji – od sakralnej korony do symbolu tradycji

Szwedzka monarchia i Kościół luterański przez stulecia były ze sobą ściśle związane. Ich historia pokazuje, jak przemiana państwa i społeczeństwa zmieniała także znaczenie religijnego wymiaru korony.

Reformacja nie była w Szwecji jednym wydarzeniem. Jej przełomem stało się posiedzenie Parlamentu w Västerås w 1527 roku, za panowania Gustawa I Wazy. Król uzyskał wtedy prawo do przejęcia dóbr kościelnych, a Szwecja skierowała się ku reformacji luterańskiej. W kolejnych dekadach następowały dalsze zmiany liturgiczne i organizacyjne. Ostateczne rozstrzygnięcie nastąpiło 3 marca 1593 roku podczas synodu w Uppsali: przyjęto wyznanie augsburskie i określono Kościół Szwecji jako ewangelicko-luterański. Był to więc proces stopniowy, a nie jedno wydarzenie.

Po Reformacji król stał się zwierzchnikiem narodowego Kościoła. Związek Tronu i Kościoła szczególnie umocnił się w epoce monarchii absolutnej. Ustawa kościelna z 1686 roku, wydana za Karola XI, podporządkowywała organizację Kościoła państwu, a monarcha miał decydujący wpływ na obsadę ważnych urzędów kościelnych. Kościół był wówczas ważnym elementem jedności religijnej i społecznej państwa.

W XIX wieku model ten zaczął się zmieniać wraz z konstytucjonalizmem, modernizacją i rosnącym pluralizmem religijnym. Ustawa o Sukcesji z 1810 roku nadal wiązała Koronę z luteranizmem: monarcha oraz członkowie rodziny królewskiej mający prawo do tronu muszą należeć do jego tradycji. Jednak rzeczywista władza monarchy nad Kościołem stopniowo malała.

Ciekawym przykładem dawnego związku państwa i Kościoła były również zasady przynależności religijnej społeczeństwa. Do 2000 roku każde dziecko urodzone w Szwecji było au-

Pałac Królewski w Sztokholmie

tomatycznie uznawane za członka Kościoła Szwecji. Rodzice, jeśli byli innego wyznania lub nie chcieli, aby dziecko należało do Kościoła, mogli zmienić ten status poprzez odpowiednią procedurę administracyjną.

W XX wieku Szwecja coraz wyraźniej oddzielała funkcję państwową monarchy od zarządzania Kościołem. 1 stycznia 2000 roku nastąpiło formalne rozdzielenie Kościoła Szwecji od państwa. Król utracił dawną pozycję kościelnego zwierzchnika, a decyzje dotyczące organizacji Kościoła podejmują jego własne organy. Najwyższym organem decyzyjnym jest Kyrkomötet, czyli ogólnokrajowe, demokratycznie wybierane zgromadzenie Kościoła Szwecji, które decyduje m.in. o jego nauczaniu, księgach liturgicznych, organizacji i zasadach przynależności. Nadal jednak obowiązuje religijny warunek sukcesji: osoba uprawniona do tronu musi wyznawać ewangelicko-luterańską naukę przyjętą w Uppsali w 1593 roku.

Dziś Karol XVI Gustaw jest przede wszystkim głową państwa i członkiem Kościoła Szwecji, a jego udział w życiu religijnym ma charakter osobisty i ceremonialny. Para królewska uczestniczy w nabożeństwach Te Deum przy ważnych wydarzeniach państwowych i rodzinnych, lecz monarcha nie mianuje biskupów ani nie decyduje o doktrynie czy finansach Kościoła.

W 2026 roku para królewska – król Karol XVI Gustaw i królowa Sylwia – obchodzi 50-lecie małżeństwa. Ich ślub odbył się w 1976 roku w sztokholmskiej katedrze Storkyrkan. Jubileuszowy rok miał także polski akcent: para królewska odwiedziła w tym roku nasz kraj, uczestnicząc w oficjalnych spotkaniach i wydarzeniach związanych ze współpracą polsko-szwedzką.

Zmieniła się również koronacja. Ostatnim koronowanym królem był Oskar II w 1873 roku. Późniejsi monarchowie zrezygnowali z tego wydarzenia. Gustaw V, który objął tron w 1907 roku, nie został koronowany, a jego następcy zachowali tę praktykę. Karol XVI Gustaw objął tron 15 września 1973 roku, a uroczystości państwowe związane z jego wstąpieniem

Korona Eryka XIV

na tron odbyły się 23 września 1973 roku.
Dawna koronacja była uroczystością religijno-polityczną. W katedrze w Uppsali lub Storkyrkan następowały procesja, namaszczenie świętym olejem, nałożenie korony, przekazanie regaliów i intronizacja. Dziś korony, berła i inne regalia nie są zakładane ani wręczane monarsze. Są niesione lub eksponowane obok niego, m.in. podczas ślubów, chrztów i pogrzebów rodziny królewskiej oraz ważnych wydarzeń państwowych.
Warto pamiętać, że Korona Eryka XIV pochodzi z 1561 roku i jest jednym z najważniejszych znaków dawnej monarchii. Dziś regalia zachowują przede wszystkim znaczenie symboliczne – przypominają o ciągłości państwa i tradycji, lecz nie nadają już władzy charakteru sakralnego.

Historia Szwecji prowadzi więc od epoki, w której korona i Kościół stanowiły niemal jeden porządek państwowy, do modelu, w którym monarchia ma przede wszystkim wymiar reprezentacyjny, a Kościół działa jako samodzielna wspólnota. Tradycja luterańska pozostaje jednak wpisana w konstytucyjną logikę szwedzkiej sukcesji.

Kamil Basiński

ZAPLANOWANE SPOTKANIA I WYDARZENIA

Data	Godz.	Wydarzenie	Miejsce
10.11	17.30	Spotkanie rodzinne	SCDiD
11.11	17.00	Koncert organowy	kościół
14.11	10.00	Warsztaty teatralne dla kobiet	SCDiD
14.11	10.00	Synod Diecezjalny	Bydgoszcz
18.11	17.00	Spotkanie w Bibliotece z prof. Kaliną Wojciechowską	Biblioteka
22.11	19.00	Koncert Gloria Vivaldiego	kościół
26-18.11		Diecezjalny Zjazd Młodzieży	Bydgoszcz
5.12	16.30	Adwentówka Słupsk	SCDiD

Czy nie wiesz? Czy nie słyszałeś?
Bogiem wiecznym jest Pan, Stwórcą krańców ziemi. On się nie męczy i nie ustaje, niezgłębiona jest jego mądrość.

Iz 40,28

Diecezjalny Zjazd Młodzieży Ewangelickiej w Bydgoszczy

26-28 listopada br.

W programie:

- Wspólny śpiew i rozważanie Słowa Bożego
- Nabożeństwo młodzieżowe
- Seminarium - "Czy niepojęty?"
- Warsztaty plastyczne - jak z nieforemnej masy zrobić coś :)
- Turniej w Mölkky, Sojusz na już, gra miejska
- Noc planszowa
- Bydgoszcz nocą
- Wieczorne rozmowy o wszystkim

Koszt: 60 zł
Zgłoszenia do dn. 23 listopada br.,
na adres: karol.niedoba@luteranie.pl

SERDECZNIE DZIĘKUJEMY ZA WSZELKIE DAROWIZNY ZŁOŻONE NA RZECZ PARAFII! ZACHĘCAMY DO REGULARNEGO OPŁACANIA SKŁADKI KOŚCIELNEJ

Składkę można opłacać w kancelarii parafialnej lub przelewać na konto parafialne z dopiskiem darowizna - składka kościelna rok imię i nazwisko (pozwoli to na odliczenie wpłaconej kwoty od podatku):

25160014621816836860000001

Dla innych darowizn obowiązują te same konta. Poniżej przedstawiamy wyciąg z regulaminu parafialnego dotyczący zasad opłacania składek kościelnych. Jednocześnie przypominamy, że pełnoprawny udział np. w wyborach do rady parafialnej lub jakichkolwiek głosowaniach podczas zgromadzeń parafialnych mają osoby, które znajdują się na liście parafialnej, czyli są członkami parafii pod względem formalnym, na co składa się również opłacenie składki kościelnej. Zachęcamy państwa do cyklicznych wpłat, które można realizować np. przez stałe, miesięczne zlecenia bankowe, rozkładając roczną należność na 12 mniejszych kwot (np. w przypadku, gdy miesięczne wynagrodzenie wynosi 2400 netto, to roczna składka kościelna wynosi 288 zł. Kwotę dzielimy przez 12, co daje nam miesięcznie 24 zł. W swoim banku dokonujemy zlecenia mie-

SKŁADKA KOŚCIELNA - Regulamin Parafialny Kościoła Ewangelicko - Augsburskiego w Rzeczpospolitej Polskiej

ZASADY OGÓLNE

§ 7

1. Każdy członek Parafii, który został konfirmowany i ukończył 18 lat, zobowiązany jest do płacenia składek parafialnych. Składki te powinny wynosić **co najmniej 1%** jego dochodu.
2. W uzasadnionych przypadkach Rada Parafialna może zwolnić od tego obowiązku pojedynczych parafian bądź też określone grupy społeczne np. uczniów, studentów, bezrobotnych, czy też rodziny przeżywające okresowe trudności finansowe. W uchwale dotyczącej zwolnienia powinien być określony czas trwania tego zwolnienia.

Przykładowe, minimalne kwoty składki parafialnej w zależności od dochodu

Dochód miesięczny	Składka miesięczna	Składka roczna
2 000,00 zł	20,00 zł	240,00 zł
3 000,00 zł	30,00 zł	360,00 zł
4 000,00 zł	40,00 zł	480,00 zł
5 000,00 zł	50,00 zł	600,00 zł
6 000,00 zł	60,00 zł	720,00 zł
7 000,00 zł	70,00 zł	840,00 zł
10 000,00 zł	100,00 zł	1 200,00 zł
12 000,00 zł	120,00 zł	1440,00 zł
15 000,00 zł	150,00 zł	1800,00 zł
17 000,00 zł	170,00 zł	2040,00 zł
20 000,00 zł	200,00 zł	2400,00 zł

Kalendarz i wykaz ofiar ogólnokościelnych

Ofiary można też wpłacać na konto parafialne z dopiskiem na jaki cel

1. Fundusz Socjalny (sty.): 492,00 zł
2. Fundusz Stypendialny (luty): 620,00 zł
3. Diakonia Polska (1. n. pas.): 555,50 zł
4. Fundusz Bratniej Pomocy im Gustawa Adolfa: IV-VI - 1240,00 zł
5. Skarbonka Diakonijna: 995,20 zł
6. Ofiara żniwna na Domy Opieki: 749,00
7. Fundusz Ewangelizacyjno-Misyjny: 616,80 zł
8. Ofiara na diasporę:

PLAN NABOŻEŃSTW NA LISTOPAD/GRUDZIEŃ 2026			
DZIEŃ	**SŁUPSK D**	**SŁUPSK PL**	**LĘBORK**
01.11 22. po Trójcy Św.		10.30	
08.11 3. niedziela przed końcem RK		10.30	
15.11 Przedostania niedziela RK		10.30	8.30
22.11 Niedziela Wieczności		10.30	
29.11 1. N. Adwentu		10.30	8.30
05.12 sobota	15.00		
06.12 2. N. Adwentu		10.30	13.30
13.12 3. N. Adwentu		10.30	
20.12 4. N. Adwentu		10.30	8.30
24.12 Wigilia		16.00	
25.12 Boże Narodzenie		10.30	8.30
27.12 1. po Bożym Narodzeniu			8.30
1.01.2027 **Nowy Rok**		16.00	